

Kunnat hankkivat lapsityövoimalla tehtyjä tuotteita

Tänään julkaistaan julkisille hankkijoille suunnattu Vinkkejä vastuullisten kehitysmaahankintojen tekemiseen -opas. Taustalla on 14 eettistä kuluttamista sekä lasten ja työntekijöiden oikeuksia ajavaa suomalaisjärjestöä.

- Ihmisoikeudet jäävät julkisissa hankinnoissa hintakilpailun jalkoihin. Kunnat ostavat tietämättään kehitysmaista jopa pakkotyöllä ja lapsityöllä tuotettua ruokaa, elektroniikkaa, tekstiilejä, huonekaluja ja katukiviä, sanoo Reilu kauppa ry:n vaikuttamistyön päällikkö **Tytti Nahi**.

Julkisiin hankintoihin käytetään noin 35 mrd. euroa vuosittain, joka on keskimäärin 16 prosenttia BKT:sta. Hankinnoista 2/3 tehdään kuntasektorilla. Näin suuren ostajan ostokriteerit muokkaavat yritysten toimintatapoja hyvässä ja pahassa.

Uusi hankintalaki mahdollistaa vastuullisuuden entistä selkeämmin

Vuoden 2017 alussa voimaan astuneen hankintalain myötä kunnilla on entistä vahvempi oikeus huomioida tarjouskilpailussa muutakin kuin hinta. Tuotteiden laatua määrittää myös tuotteen sosiaaliset, yhteiskunnalliset ja ympäristöominaisuudet eli hankkijoilla on oikeus valita ihmisten ja ympäristön kannalta vastuullisesti tuotettuja tuotteita.

- Vastuullisilla hankinnoilla varmistetaan, että työntekijät saavat elämiseen riittävää palkkaa. Se vaikuttaa suoraan myös lasten ja perheiden hyvinvointiin ja laajemmin koko yhteiskuntaan, sanoo SASKin viestinnän suunnittelija **Katri Blomster**.

- Julkisissa hankinnoissa on tuotteita, joilla on pitkät tuotantoketjut. Suurimmat lastenoikeusloukkaukset tapahtuvat useimmiten ketjujen alkupäässä, joten ketjujen läpinäkyvyyden parantaminen on tärkeää, sanoo Plan International Suomen yritysyhteistyöpäällikkö **Suvi Halttula**.

Verovaroin hankittujen tuotteiden alkuperä askarruttaa varsinkin niitä kuluttajia, jotka ovat hyvin tarkkoja omienkin hankintojensa vastuullisuudesta.

- Kotitaloudet haluavat tehdä omiin arvoihinsa sopivia hankintoja päivittäistavara- ja palvelukaupassa. Samat ihmiset käyttävät myös julkisia palveluita ja haluavat, että yhteisillä rahoilla tehdään sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestäviä valintoja, sanoo Marttaliiton kehittämispäällikkö **Terhi Lindqvist**.

Järjestöjen tavoitteena houkutella mukaan kiinnostuneita hankintayksiköitä

Suomesta löytyy jo hankintayksiköitä, jotka ovat vastuullisuuden edelläkävijöitä. Esimerkiksi Vantaalla ja Espoossa on kokeiltu vastuullisten työvaatteiden hankkimista. Hansel ja KL Kuntahankinnat kehittävät parhaillaan työkaluja sosiaalisesti vastuullisten elektroniikka- ja huonekaluhankintojen tekemiseen yritysvaluuttajärjestö Finnwatchin kanssa.

- Meidän tavoitteenamme on löytää yhteistyökumppaneiksi hankintayksiköitä, jotka haluavat kehittää kehitysmaahankintojensa vastuullisuutta. Tarjoamme esimerkkejä muiden hankintayksiköiden käytännöistä, tietoa vastuullisuusmerkeistä ja vinkkejä vastuullisuuden todentamiseen, Nahi sanoo.

Kampanjassa mukana:

Eettisen kaupan puolesta ry
Finnwatch

FSC Suomi
Ihmisoikeusliitto
Kepa
KIOS – Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö
Kuluttajaliitto
Pelastakaa lapset
Plan International Suomi
Maailmankauppojen liitto ry
Marttaliitto
Reilu kauppa ry
Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK
Suomen UNICEF
Suomen World Vision

Lisätietoja: Reilu kauppa ry:n vaikuttamistyön päällikkö **Tytti Nahi**, 040 772 4247